

AZ MME NOMENCLATOR BIZOTTSÁG 2002. ÉVI JELENTÉSE A MAGYARORSZÁGON RITKA MADÁRFAJOK ELŐFORDULÁSÁRÓL

MME Nomenclator Bizottság

Abstract

MME NOMENCLATOR BIZOTTSÁG (2006): The 2002 report of the Hungarian Checklist and Rarities Committee on rare birds in Hungary. *Aquila* 113, p. 73–89.

For the 15th report of the Hungarian Checklist and Rarities Committee 81 records were considered of which 81% were accepted (56 records of 36 different species in category A, two records of two species in category C, three records of three species in category D and two records of two species in category E). Out of the records from the year 2002, 90% were accepted (38 records out of 50 were accepted in category A, two records in category C, three records in category D and one record in category E). Highlights of 2000 were the first records of *Polysticta stelleri*, *Calidris pusilla*, *Sylvia cantillans*, *Phylloscopus fuscatus* and *Lanius excubitor homeyeri*. The first Hungarian records of *Pelecanus rufescens* and that of *Leptoptilos crumeniferus* were accepted only in Category D. Out of the breeding rarities Goldeneye (*Bucephala clangula*) bred in Hungary for the first time.

Authors' address: *MME Nomenclator Bizottság*, H-1121 Budapest, Költő utca 21.

Key words: bird rarities report, Hungary.

Bevezetés

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Nomenclator Bizottsága (MME NB) 15. jelentése a 2002-ben észlelt, illetve egy korábban észlelt, de ebben az évben megvizsgált adatot tartalmaz.

A 2002. évi adatok lezárása és összesítése céljából az MME NB 2003. március 7–8-án a bükki Rejteken és 2003. december 5–6-án Kőszegen ült össze. 2002-ben az alábbi személyek vettek részt a bizottság munkájában (ábécé sorrendben): *dr. Hadarics Tibor* (titkár), *dr. Magyar Gábor*, *Nagy Tamás*, *iff. Oláh János*, *Schmidt András* (titkár), *dr. Sós Endre* és *Végyvári Zsolt*.

E jelentés összeállításánál a Nomenclator Bizottság 81 adatot vizsgált meg (ebben nem szerepelnek azok a fajok, amelyekről nem kell jelentést készíteni, csak az adataikat gyűjtjük). A beküldött jelentések közül a bizottság 36 faj 56 adatát fogadta el A kategóriába, két faj egy-egy adatát C, három faj egy-egy adatát D, két faj egy-egy adatát E kategóriába; illetve két faj három adatát fészkelésként hitelesítette (mely összesen 81%-a a megvizsgált adatoknak). A 2002-ből származó 50 adatból 38-at A kategóriásnak, kettőt C, hármat D, egyet pedig E kategóriásnak fogadtunk el; illetve egy fészkelést hitelesítettünk (ez a beküldött 2002-es adatok 90%-a).

Az adatok dátum szerinti visszakeresésének megkönnyítésére e jelentésben tesszük közzé a 2002-es évből származó, de 2003-ban vagy 2004-ben beküldött és bírált adatokat is. A 2002-ben bírált, de 2001-ből vagy korábbi évekből származó adatokat a 2001-es jelentés (*MME NB, 2001b*) tartalmazza.

A jelentésben a fajok neve mögött zárójelben olvasható számadatok a faj bizonyított magyarországi előfordulásainak számát jelentik 2002-vel bezárólag. Az 1975 végéig elfogadott adatok *Keve (1960, 1984)* névjegyzékeiben, az MME Nomenclator Bizottság által 1988 óta elfogadott adatok az MME NB éves jelentéseiben (*Bankovics, 1989, 1990, 1992, 1993; Waliczky, 1993; Magyar & Hadarics, 1995; Magyar, 1995, 1997; MME NB, 1998a, 1998c, 1999, 2000, 2001a, 2001b*) találhatóak meg. Az 1976–1988 közötti hitelesített adatokat külön jelentésben tettük közzé (*MME NB, 1998b*). A legfeljebb tizenöt hitelesített adattal rendelkező fajok esetében az előfordulások összesítve is megtalálhatók Magyarország madarainak névjegyzékében (*Magyar et al., 1998*). Az előfordulások számát és az összes példányszámot törtjel választja el (amennyiben csak egy szám van feltüntetve, ez az előfordulást és az egyedszámot is jelenti). Amennyiben az előfordulások pontos számát a Nomenclator Bizottság tevékenységének megkezdése előtt nem tartották nyilván, az adatokat „n + az 1988 után elfogadott adatok” formában adjuk meg.

E jelentésben tesszük közzé azon fajok 2002-es adatait is, melyeknek csak az előfordulása jelentendő (füles vöcsök, pehelyréce, sarki partfutó, nagy sárszalonka, kis goda, kacagócsér, kis csér, hajnalmadár), valamint a kis héja Békés megyei ismert fészkelőhelye környéki, a faj fészkelését nyomon követő, meghatározott személyek adatait. Természetvédelmi jelentősége miatt a korábbiakhoz hasonlóan valamennyi 2002-es kislilik-adatot is közöljük, bár a faj csak a Hortobágy térségén kívül leírásköteles. Ezeknél a fajoknál csak a 2002. évi előfordulások számát adjuk meg zárójelben.

A madarak előfordulási idejéről az általunk ismert leghosszabb időszakot adjuk meg, még akkor is, ha a bizottsághoz beküldött jelentésben nem szerepel a madár egy területen való tartózkodásának teljes időtartama (ezen esetekben az előfordulás idejét a *Túzok* számára beküldött adatok faunisztikai adatbázisa alapján egészítettük ki). A megfigyelés helyéről legtöbbször a közigazgatási településhatárt adjuk meg, és ettől csak

kivételes esetben térünk el (pl. a Fertő környéki adatok esetében rendszerint a legközelebbi település nevét tüntettük fel). Amennyiben a megfigyelés halastavon történt és a megfigyelés helyéül a tórendszeren belüli medence számát is tartalmazza a jelentés, ez a halastó neve után zárójelben, római számmal szerepel. Ha a tónak vagy medencének külön neve van, az ugyancsak zárójelben szerepel, pl. Hortobágyi-halastó (Kondás). Az adat után zárójelben szerepel a megfigyelők neve. Rendszerint mindazok nevét feltüntettük, akik a madarat elsőként megtalálták, meghatározták, és az észlelésről jelentést készítettek. Amennyiben viszont a madarat ötnél több személy találta, a további megfigyelőkre rendszerint *és társaik* megjegyzéssel utalunk. Abban az esetben, ha az adott példányt az első megfigyelést követő napokon más megfigyelők is látták, vagy az adat hitelesítését a megtaláló(ko)n túl további személyek közreműködése is segítette, rájuk *és mások* kifejezéssel utalunk.

Ezúton is felhívjuk tagtársaink figyelmét, amennyiben olyan ritka madár előfordulási adatával rendelkeznek, melyet a Nomenclator Bizottság a részére beküldött jelentés hiányában még nem bíralt, azt készítsék el, és juttassák el a bizottság titkára címére (MME Nomenclator Bizottság titkára, H-1121 Budapest, Költő u. 21.). A jelentés elkészítésének módjáról egyebek mellett *Magyar (1994)* fogalmazott meg irányelveket. A jelentések bármilyen formában készíthetők, de mind az elkészítés, mind a bírálatok során könnyebbéteget jelent a bizottság által rendszeresített jelentőlap használata (a bizottság bármelyik tagjától kérhető, de elérhető az MME Nomenclator Bizottság honlapján is: http://www.mme.hu/nb/mme_nb.htm).

Felhívjuk a figyelmet továbbá arra, hogy az AERC (Association of European Rarities Committees, <http://www.aerc.eu>) ajánlása szerint kívánatos a rendkívül ritka fajok legalább első tíz előfordulási adatának az egyenkénti, a megfigyelések körülményeit és a madár részletes leírását is tartalmazó, önálló közleményben való publikálása valamelyik hazai szaklapban, lehetőleg olyanban, amelyik idegen nyelvű (angol vagy német) összefoglalókat is közöl a cikkekről. Kérjük a megfigyelőket, hogy – szakítva az eddigi rossz szokással – a jövőben erről se feledkezzenek meg.

Az el nem fogadott adatok a jelentés végén található a megfigyelők nevének feltüntetése nélkül. Ezeknek az adatoknak csak kisebb részénél volt a megjelölt madárfaj egyértelműen kizárható és az észlelt egyed más fajnak határozható, a többi esetben valószínűsíthető volt ugyan a faj, de a beküldött dokumentumok alapján mégsem volt egyértelműen meghatározható. Minthogy ezek az adatok nem abszolút bizonyosságúak, a madártani szakirodalomban kerülendő a rájuk való hivatkozás. Itt közöljük azokat az adatokat is, amelyek dokumentációja alapján csak nem (*genus*) szintű határozás volt lehetséges, de a szóba jöhető fajok mind jelentéskötelesek (pl. halfarkasok). Sajnálatos módon több esetben érkezett ritka madárfajokról adat dokumentáció (leírás, fénykép stb.) nélkül, különösen régebbi adatok esetén. Amennyiben a megfigyelést nem dokumentálták, azt még elbírálni sem tudtuk, és ezért automatikusan az el nem fogadott adatok között szerepeltettük.

A jelentésben felsorolt adatokra történő hivatkozás esetén, amennyiben az MME NB jelentésén kívül más forrás nem adható meg (minthogy azt máshol nem publikálták még), javasoljuk a megfigyelők nevét is feltüntetni a következő példához hasonlóan: „havasi sarlósfecske (*Apus melba*): 2002. július 12. Baja, Szentháromság tér 1 pld. (Kempl Zs., Kalocsa B in MME NB, 2006)”.

A hitelesítendő fajokat és az adatok kategóriába sorolását érintő, illetve egyéb döntések

A Nomenclator Bizottság az alábbiak szerint döntött egyes récefélék (*Anatidae*) közé tartozó fajok adatainak kategóriába sorolásáról.

A vörös ásólúd (*Tadorna ferruginea*) korábban egységesen A kategóriába elfogadott adatai közül az 1990 utániakat a későbbiekben ismét áttekintjük, mert a faj az 1990-es évek eleje óta egy-két párban félévadon költ Nagyvárad mellett, és pl. a közeli Biharugra környékén azóta megfigyelt madarak nagy valószínűséggel onnan származnak.

Az indiai lúd (*Anser indicus*) esetében – annak 1977-es első hollandiai költését követően – 1993-tól gyorsan növekedő önfenntartó állománya jött létre (Bauer et al., 2005), így az ez utáni adatokat – különösen a vadlúdvonulási időszakból származókat – mind átsoroltuk C kategóriába (kivéve a nyilvánvalóan fogságból szökött, pl. szokatlanul szelíd madarak adatait, azok E kategóriában maradnak). A nyári indiailúd-adatok kategóriába sorolása során minden adatot egyedileg kell megvizsgálni és az egyedi körülmények alapján C, D vagy E kategóriába sorolni.

A nilusi lúd (*Alopochen aegyptiaca*) valamennyi eddigi hazai adatát C kategóriába soroltuk, mivel a jelenleg elfogadott adatok időszakában már létezett az európai költőállomány, és hazai példányai nagy valószínűséggel ebből származnak.

A sarki lúd (*Anser caerulescens*) adatai D kategóriában, a mandarinréce (*Aix galericulata*) és a kisasszonyréce (*Aix sponsa*) adatai pedig E kategóriában maradnak, és egyelőre későbbi adataik is ezekbe a kategóriákba kerülnek.

A KöM Környezetgazdálkodási Intézete ritka madárfajok gyűrzése, dokumentációja, illetve az ezzel kapcsolatos időleges fogvatartása kapcsán állásfoglalást kért az MME Nomenclator Bizottságtól. Az MME NB javasolja, hogy az MME Gyűrzési és Vonuláskutatási Szakosztálya a madárgyűrzés Szakmai és Etikai

Szabályzatában a magyar faunára nézve új, illetve hitelesítendő madárritkaságok fogása kapcsán az alábbiakat fogalmazza meg: alapfelszerelésként legyen minden gyűrűzőtáborban, illetve lehetőleg az egyéni gyűrűzőknél is fényképezőgép. A ritka madárfajnak határozott, illetve feltételezetten ritka fajhoz tartozó madarakról alapos fényképes dokumentációt és részletes leírást kell készíteni, majd ezt a dokumentációt a későbbiekben eljuttatni a Nomenclator Bizottságnak. A bizottság abban a kérdésben állapította meg illetékességét, mely szerint kívánatos, hogy a ritkaságokról értékelhető, a határozást lehetővé tevő dokumentáció készüljön. A befogott ritka madarak további fogvatartása egyrészt hatósági engedélyben szabályozandó kérdés (nem kifejezetten a ritkaságokra, hanem általában a megfogott madarak maximális benntartási idejére vonatkozóan erről rendelkeznie kellene az engedélyt kiadó hatóságnak), másrészt etikai kérdés; melyről a megfelelő hatóság, illetve szakmai grémium illetékes dönteni.

A 2002. év nevezetességei

2002-ben az MME NB négy új madárfajt és egy új alfajt fogadott el hazánk madarainak névjegyzékébe: először bizonyították Magyarországon a Steller-pehelyréce (*Polysticta stelleri*), a kis partfutó (*Calidris pusilla*), a bajszos poszáta (*Sylvia cantillans*) és a barna füzike (*Phylloscopus fuscatus*), illetve a nagy őrgébics *homeyeri* alfaja (*Lanius excubitor homeyeri*) előfordulását. Bár a madarak eredetének bizonytalan volta miatt D kategóriába kerültek, érdekes adatok a vörhenyes gödény (*Pelecanus rufescens*) és az afrikai marabu (*Leptoptilos crumeniferus*) első hazai megfigyelései is.

A ritka és alkalmi költőfajok fészkelési adatait 1998-tól gyűjti az MME NB (Schmidt, 1998). 2002-ben először sikerült bizonyítani a kerceréce (*Bucephala clangula*) fészkelését hazánkban.

További említésre méltó adatok 2002-ben: a lilebibic (*Chettusia gregaria*) 8., a Bonaparte-partfutó (*Calidris fuscicollis*) 3., a prérísirály (*Larus pipixcan*) 2., szibériai heringsirály (*Larus fuscus heuglini*) 5., a törpekuvuk (*Glaucidium passerinum*) 7., a gatyáskuvuk (*Aegolius funereus*) 10., a havasi sarlósfecske (*Apus melba*) 4., a vörhenyes fecske (*Hirundo daurica*) 2., a rozsdás nádiposzáta (*Acrocephalus agricola*) 8., a vándorfüzike (*Phylloscopus inornatus*) 4., a törpesármány (*Emberiza pusilla*) 3. és a kucsmás sármány (*Emberiza melanocephala*) 3. előfordulása.

Az MME NB által 2002-ben elfogadott adatok – Accepted records in 2002

A Magyarországon hitelesítetten előfordult madárfajok egyes adatait az AERC (Association of European Rarities Committees) által javasolt kategóriák alapján soroltuk be. Az egyes kategóriák meghatározása a legutóbbi névjegyzék (*Magyar et al., 1998*) bevezetőjében, az elbírálandó fajok listája az 1994-es jelentésben (*Magyar, 1995*) és a *Partimadárban* megjelent fajlistában (*Magyar, 1996*) található meg.

A kategória

Füles vöcsök (*Podiceps auritus*) (120/171)

2002. február 16. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (VI. tó) 1 ad. (nyugalmi ruhás) pld. (Hunyadvári P., Gulyás V.);

2002. április 16–25. Mocska, Boldogasszony-tó 1 ad. (nászruhás) pld. (Pénzes L., Csonka P. és mások);

2002. április 28. Tömörkény, Csaj-tó 1 ad. (nászruhás) pld. (Barkóczy Cs., Szabó A., Bod P.);

2002. október közepe Balatonberény, Balaton 1 pld. (Gál Sz. és társai);

2002. október 31. – november 9. Szeged, Szegedi-Fertő (II. ütem IX/3. tó) 1 ad. (nyugalmi ruhás) pld. (Engi L., Kókai K., Puskás J.; Mészáros Cs.);

2002. november 2. Zalavár, Kis-Balaton 1 pld. (Gál Sz., Cser Sz., Faragó Á., Talabér G.);

2002. november 8–9. Abádszalók, Tisza-tó (Abádszalóki-öböl) max. 2 pld.: november 8. 1 pld. (Zalai T.); november 9. 2 ad. (nyugalmi ruhás) pld. (Gödér R., Zalai T., Tar J., Emri T., Tokody B. és társaik);

2002. november 9–23. Fenékpusztá, Balaton max. 5 pld.: november 9. 5 pld. (Palatin G., Gál Sz., Faragó I. Cs., Faragó Á.); november 17. 1 pld. (Vasuta G. és társai); november 23. 2 pld. (Cser Sz., Gál Sz., Faragó Á.);

2002. november 10. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (V. tó) 1 ad. (nyugalmi ruhás) pld. (Kovács G.; Tar J.);

2002. november 10–17. Balmazújváros, Virágoskúti-halastó (IV. tó) 1 ad. (nyugalmi ruhás) pld. (Tar J.; Szilágyi A.);

2002. november 13. Fertőrákos, Fertő (Rákosi-öböl) 2 (nyugalmi ruhás) pld. (Mogyorósi S., Hadarics T.);

2002. november 16. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (II. tó) 1 ad. (nyugalmi ruhás) pld. (Kovács G.; Ecsedi Z., Oláh J., Tar J.);

2002. november 16. Tihany, Balaton 1 ad. (nyugalmi ruhás) pld. (Vasuta G. és társai);

2002. november 24. – december 15. Pilismarót, Duna (Pilismaróti-öböl) 1 (nyugalmi ruhás) pld. (Lendvai Cs., Vasuta G. és mások);

2002. november 27. Naszály, Ferencmajori-halastavak 1 (nyugalmi ruhás) pld. (Csonka P.);

Kis hattyú (*Cygnus columbianus*) (14/40)

2002. március 3–11. Hortobágy, Fényesi-halastó (IV. tó) és Hortobágyi-halastó (Kondás) 2 ad. + 3 imm. (2y) pld. (Simay A., Simay A., Simay G.; Tar J. és mások);

2002. november 16. – december 14. Székesfehérvár, Vörösmarty-halastavak 2 ad. + 4 juv. (1y) pld. (Staudinger I.; Hadarics T.; Schmidt A. és mások);

Kis hattyú és énekes hattyú (*Cygnus columbianus* és *C. cygnus*) 2002. december Székesfehérvár (fotó: Szigeti Balázs)

Énekes hattyú (*Cygnus cygnus*) (1996 óta: 32/75)

2002. január 27. Pilismarót, Duna (Pilismaróti-öböl) 4 ad. pld. (Laposa D.);

2002. február 2. Szeged, Szegedi-Fertő (II. ütem IV. tó) 3 ad. + 1 imm. (2y) pld. (Kókai K.);

2002. január 31. – március 4. Tiszacsege, Szilágyi-dűlő 7 ad. pld. (Simay A., Simay A., Simay G. és mások);

2002. április 7–8. Fertőrákos, Fertő (Rákosi-öböl) 1 ad. pld. (Gáti E., Sebe K., Laczik D.; Hadarics T. és mások) (Hadarics, 2006);

2002. november 26. Polgár, Polgári-halastó 2 ad. pld. (Katona Cs.);

2002. december 10–14. Székesfehérvár, Vörösmarty-halastavak 1 ad. pld. (Tokody B., Széll A.; Vasuta G. és mások);

Kis lilik (*Anser erythropus*)

2002. január 29. Fertőtűlak, Borsodi-dűlő 2 ad. + 1 imm. (2y) pld. (Hadarics T.);

2002. február 4. Tiszacsege, Szilágyi-dűlő 1 imm. (2y) (Tar J.);

2002. február 11–13. Hortobágy, Hortobágyi-halastó max. 3 pld.: február 11. 3 pld. (Tar J.); február 12. 2 ad. pld. (Szilágyi A., Zalai T.); február 13. 1 ad. hím pld. (Tar J.);

2002. február 16. Sarród, Lászlómajor 2 ad. + 1 imm. (2y) pld. (Hadarics T.) azonosak a január 29-én a fertőtűlakai Borsodi-dűlőben megfigyelt madarakkal;

2002. február 27. Egyek, Csórés 2 ad. + 1 imm. (2y) pld. (Szilágyi A., Zalai T.);

2002. március 1–12. Hortobágy, Kecskés 1 ad. pld. (Tar J. és mások);

2002. március 3. Biharugra, Biharugrai-halastavak (Csík-tó) 1 ad. pld. (Vasas A., Tögye J., Széll A., Sallai R. B.);

2002. március 8–9. Geszt, Begécsi-víztározó (Nagysziki-tó) max. 3 pld.: március 8. 2 ad. pld. (Vasas A., Tögye J.); március 9. 3 ad. pld. (Vasas A., Tögye J.);

2002. március 11. – április 1. Hortobágy, Hortobágyi-halastó max. 53 pld.: március 11. 5 pld. (Tar J., Zalai T.); március 12–13. 7 ad. pld. (Konyhás S.; Oláh J. és mások); március 15. 3 pld. (Emri T., Gyüre P.); március 20. 4 ad. pld. (Selmeczi Kovács Á., Palatin G.); március 27. 53 pld. (Tar J.); március 29–31. 43 pld. (Szilágyi A., Zalai T.); április 1. 22 ad. pld. (Konyhás S., Tar J.);

2002. március 14–17. Biharugra, Fertály max. 5 pld.: március 14. 4 ad. pld. (Vasas A., Tögye J., Palercsik J.); március 15. 5 ad. pld. (Tögye J.); március 16–17. 3 ad. pld. (Vasas A., Tögye J., Palercsik J.);

2002. március 26. Hortobágy, Dinnyés-lapos 35 pld. (Tar J.);

2002. március 27. Hortobágy, Kecskés 1 pld. (Tar J.);

2002. március 30. Tiszacsege, Cserepes 8 pld. (Tar J.);

2002. április 2. Hortobágy, Dinnyés-lapos 2 pld. (Tar J.);

2002. április 22. – május 9. Tiszacsege, Cserepes 6 imm. (2y) pld. (Konyhás S., Tar J., Tihanyi G.);

2002. május 16. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (Kondás) 1 imm. (2y) pld. (Konyhás S.);

2002. szeptember 17. – november 3. Hortobágy, Hortobágyi-halastó max. 22 pld.: szeptember 17. 19 pld. (Tar J.); szeptember 18–19. 22 pld. (Tar J.; Kovács G.); október 2. 11 pld. (Simay A., Simay G.); október 31. 21 pld. (Tar J., Tihanyi G., Oláh J., Szilágyi A.); november 1–3. 16 pld. (Gyüre P., Zöld B., Emri T.);

2002. szeptember 23. – október 29. Hortobágy, Dinnyés-lapos max. 49 pld.: szeptember 23–24. 29 pld. (Tar J.); szeptember 25. 38 pld. (Tar J.); szeptember 30. 18 pld. (Tar J.); október 6. 20 pld. (Konyhás S., Tar J.); október 17. 34 pld. (Tar J.); október 20. 49 pld. (Tar J.); október 22. 22 pld. (Tar J.); október 27. 12 pld. (Tar J.); október 29. 14 ad. + 5 juv. (1y) pld. (Végyvári Zs.);

2002. október 4. Hortobágy, Rókás 20 pld. (Tar J.);

2002. október 15–29. Tiszacsege, Cserepes max. 22 pld.: október 15. 22 pld. (Konyhás S.); október 26. 13 pld. (Konyhás S.); október 29. 15 pld. (Konyhás S.);
 2002. október 22. Balmazújváros, Darassa-pusztá 10 pld. (Végvári Zs.);
 2002. november 12. Balmazújváros, Virágoskúti-halastó 5 pld. (Szilágyi A., Tihanyi G., Tar J.);
 2002. november 17. Hortobágy, Vajda-lapos 2 ad. pld. (Szilágyi A.);
 2002. november 18. Nagyhegyes, Elepi-halastó 2 ad. pld. (Tar J.);
 2002. november 24–27. Szabadszállás, Zab-szék max. 4 pld.: november 24. 3 ad. + 1 juv. (1y) pld. (Laposa D., Kókay B.); november 27. 1 ad. pld. (Laposa D., Kókay B.);

Örvös lúd (*Branta bernicla*) (37/39)

2002. január 25. Kardoskút, Fehér-tó 1 ad. pld. (Kotymán L.);
 2002. február 21. – április 22. Fertőújlak, élőhely-rekonstrukció 1 ad. (ssp. *bernicla*) pld. (Pellinger A.; Hadarics T. és mások);
 2002. február 22–23. Hortobágy, Derzsi-halastó (X. tó) 1 ad. (ssp. *bernicla*) pld. (Gyüre P., Nagy B.; Emri T. és társai);

Pehelyréce (*Somateria mollissima*) (2002: 10/15)

2002. szeptember 21–22. Biatorbágy, Biatorbágyi-halastó 1 juv. (1y) pld. (Kóta A., Ungi B., Göögös Zs., Laposa D.);
 2002. szeptember 29. Budapest, Duna 1 pld. (Horváth G., Laposa D., Kókay B.);
 2002. október 5–8. Kisújszállás, horgásztó 1 juv. (1y) tojó pld. (Monoki Á. és mások);
 2002. október 5–26. Szántód, Balaton max. 4 pld.: október 5–6. 2 hím + 2 tojó vagy juv. (1y) pld. (Palatin G.; Gál Sz., Faragó Á., Cser Sz.); október 19. 1 juv. (1y) pld. (Vasuta G.); október 26. 1 pld. (Bárdos I.; Gál Sz. és társai);
 2002. október 6–26. Visegrád, Duna (Visegrádi-öböl) 1 juv. (1y) hím (Kóta A., Kóta L. és mások);
 2002. november 9–24. Balatonszemes, Balaton max. 3 pld.: november 9. 2 + 1 pld. (Palatin G., Gál Sz., Faragó I. Cs., Faragó Á.); november 24. 2 tojó vagy juv. (1y) pld. (Schmidt A., Schmidt E., Kővári I.);
 2002. november 14. Keszthely, Balaton (Keszthelyi-öböl) 1 juv. (1y) hím pld. (Sós E., Szigeti B.);
 2002. november 16. Balatonfüzfő, Balaton 1 pld. (Vasuta G. és társai);
 2002. december 7. Balatonberény, Balaton 1 pld. (Cser Sz., Gál Sz., Faragó I. Cs.);
 2002. december 7. Balatonboglár, Balaton 1 pld. (Cser Sz., Gál Sz., Faragó I. Cs.);

Steller-pehelyréce (*Polysticta stelleri*) (1)

2002. január 12–13. Pilismarót, Duna (Pilismaróti-öböl) 1 ad. tojó pld. 13-ára korábbi sörétlövés következtében elpusztult (Laposa D.);

Steller-pehelyréce (*Polysticta stelleri*) 2002. január 12 – 13. Pilismarót (fotó: Vámosi Krisztián)

Fakó rétihéja (*Circus macrourus*) (n+85/87)

2002. március 16. Nagyiván, Nagyiváni-pusztá (Agyagos) 1 ad. hím pld. (Kovács G.);
 2002. március 27. Nagyiván, Nagyiváni-pusztá (Agyagos) 1 ad. hím pld. (Kovács G.);
 2002. április 5. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (I. tó) 1 imm. (2y) hím pld. (Simay G., Fajcsák B. Zsolyomi T.);
 2002. április 6. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (III. tó) 1 ad. tojó pld. (Végvári Zs.);
 2002. április 6. Makó-Rákos, Királyhegyesi Száraz-ér 1 ad. hím pld. (Kotymán L.);
 2002. április 11. Királyhegyes, Királyhegyesi-pusztá (Száraz-ér) 1 ad. tojó pld. (Mészáros Cs.);
 2002. április 17. Királyhegyes, Királyhegyesi-pusztá 1 ad. hím pld. (Mészáros Cs.);
 2002. április 20. Kákics, Kákicsi-legelő 1 ad. hím pld. (Ónodi M.);
 2002. április 23. Sarród, Lászlómajor 1 ad. tojó pld. (Hadarics T.) (*Hadarics, 2006*);
 2002. május 5. Balmazújváros, Darassa-pusztá 1 ad. tojó pld. (Tar J.);
 2002. május 13. Abaújkér, Kéri-legelő 1 ad. tojó pld. (Oláh J., B. Blend és társai);
 2002. augusztus 26. Balmazújváros, Kis-szeg 1 ad. hím pld. (Tar J.);
 2002. augusztus 27. Hortobágy, Zám-pusztá 1 ad. hím pld. (Kovács G.);
 2002. szeptember 4. Hortobágy, Kecskés-pusztá 1 imm. (3y) hím pld. (Szilágyi A.);

2002. szeptember 6–7. Hortobágy, Hortobágyi-halastó 1 imm. (3y) hím pld. (Schmidt A., Magyar G., Sós E., Vasas A. és társaik);
2002. szeptember 7. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (Kondás) 1 imm. (3y) hím pld. (Szilágyi A., Zalai T., Tar J. és társaik);
2002. szeptember 8. Nagyiván 1 imm. (3y) hím pld. (Schmidt A.);
2002. szeptember 10. Szabadkígyós, Apáti-pusztá 1 imm. (3y) hím pld. (Forgách B.);
2002. szeptember 13. Egyek, Fekete-rét 1 ad. hím pld. (Kovács G., Kapocsi I., Kiss R.);
2002. szeptember 14. Nádudvar, Borzas 1 ad. hím pld. (Kovács G., Kapocsi I., Kiss R.);

Kis héja (*Accipiter brevipes*)

2002. május 20. Gyula, Sitka 1 ad. hím pld. (Marik P.);

Fekete sas (*Aquila clanga*) (n+36)

2002. január 6. – február 9. Nagyhegyes, Elepi-halastó 1 imm. (4y) pld. (Szilágyi A., Oláh J., Ecsedi Z., Tihanyi G.);
2002. február 8. Biharugra, Biharugrai-halastavak (Emlék- és Ludas-tó) 1 ad. pld. (Széplaki J.);
2002. március 14. – április 26. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (II. és III. tó) 1 subad. pld. (Szilágyi A. és társai; Tar J.)
feltehetően azonos a január 6. és február 9. között a nagyhegyesi Elepi-halastavon megfigyelt madárral;
2002. április 15. Bodrogzug 1 imm. (2y) pld. (Ecsedi Z., Petrovics Z. és társaik);
2002. november 6. – 2003. január 29. Nagyhegyes, Elepi-halastó és Alföldi-erdő 1 imm. (3y–4y) pld. (Szilágyi A. és mások);
2002. november 13. – 2003. január 29. Nagyhegyes, Alföldi-erdő 1 imm. (2y–3y) pld. (Szilágyi A., Tihanyi G.);

Pusztai sas (*Aquila nipalensis*) (20/25)

2002. július 5. Hortobágy, Pente-zug 1 imm. (3y) pld. (Kovács G.);
2002. július 31. Komádi, Csébi-sziget 1 imm. (4y) pld. (Vasas A., Tögye J., Ványi R.);
2002. november 30. Tömörkény, Csaj-tó 1 imm. (3y/4y) pld. (Domján A., Tokody B.);

Feketeszárnyú székicsér (*Glareola nordmanni*) (n+11/14)

2002. június 5–23. Karcag, Magyaroka 2 ad. pld. (Széll A., Oláh J., Vasas A., Palercsik J.);

Lilebíbic (*Chettusia gregaria*) (8)

2002. április 1–2. Fertőújlak, Nyéki-szállás 1 ad. (nászruhas) pld. (Szigeti B., Hadarics T., Pellingner A., Mogyorósi S., Molnár B.) (*Hadarics, 2006*);

Sarki partfutó (*Calidris canutus*) (2002: min. 13/19)

2002. május 28. – június 1. Fertőújlak, Nyéki-szállás 1 ad. (nászruhas) pld. (Hadarics T., Molnár B.; Pellingner A.);
2002. július 5. Fertőújlak, Nyéki-szállás 1 ad. pld. (Csonka P.);
2002. július 28. Ács, cukorgyári ülepítőtavak 1 ad. (vedlő) pld. (Csonka P.);
2002. augusztus 7. Hortobágy, Fényesi-halastó 1 pld. (Kovács G.);
2002. augusztus 11–16. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (Kondás) 3 juv. (1y) pld. (Emri T., Gyüre P., Zöld B.);
2002. augusztus 13–19. Polgár, Polgári-halastó 1 juv. (1y) pld. (Tar J.; Konyhás S.);
2002. augusztus 16. Naszály, Ferencmajori-halastavak 1 ad. (nászruhas) pld. (Csonka P.);
2002. augusztus 18–25. Geszt, Begécsi-víztározó 1 juv. (1y) pld. (Vasas A.);
2002. augusztus 13. – szeptember 26. Fertőújlak, Nyéki-szállás max. 5 pld.: augusztus 13. 1 pld. (Molnár B.); augusztus 15. 2 pld. (Pellingner A., Szentendrey G., Lukács L., Széll P.); augusztus 19–24. 2 juv. (1y) pld. (Mogyorósi S., Pellingner A., Hadarics T. és mások); augusztus 25–26. 3 juv. (1y) pld. (Hadarics T. és társai); augusztus 28–29. 2 juv. (1y) pld. (Hadarics T. és társai); augusztus 30–31. 1 juv. (1y) pld. (Pellingner A., Mogyorósi S. és társaik); szeptember 2. 2 pld. (Pellingner A.); szeptember 5. 3 pld. (Laczik D., Sebe K.); szeptember 11–12. 1 pld. (Pellingner A., Mogyorósi S.); szeptember 26. 5 pld. (Halmos G., Sebe K.);
2002. augusztus 24. Kaba, cukorgyári ülepítőtavak 1 juv. (1y) pld. (Balázs I.);
2002. augusztus 28. Fonyód-Alsóbélatelep, Balaton 1 juv. (1y) pld. (Balázs P.);
2002. augusztus 31. – szeptember 3. Hortobágy, Fényesi-halastó 1 juv. (1y) pld. (Balázs I.; Borbáth P., Zalai T.; Pigniczki Cs.);
2002. szeptember 15. Fonyód-Alsóbélatelep, Balaton 1 juv. (1y) pld. (Lendvai Cs.);

Kis partfutó (*Calidris pusilla*) (1)

2002. május 4–8. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (Kondás) 1 ad. (nászruhába vedlő) pld. (Oláh J., Tar J. és mások) (*Oláh & Tar, 2003*);

Kis partfutó (*Calidris pusilla*) 2002. május 4 – 8. Hortobágy (fotó: Tar János)

Bonaparte-partfutó (*Calidris fuscicollis*) (3)

2002. július 13. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (Kondás) 1 ad. pld. (Ecsedi Z., Oláh J.);

Nagy sárszalonna (*Gallinago media*) (2002: 6/7)

2002. április 6. Hortobágy, Csattag 1 pld. (Kovács G.);
2002. április 27. Bogács, Bogácsi-víztározó 1 pld. (Szilágyi A., Zalai T.);
2002. május 3. Balmazújváros, Nagy-szik 1 pld. (Oláh J., Szilágyi A.);
2002. augusztus 7. Pély, Akolháti-mocsár 2 pld. (Zalai T.);
2002. augusztus 30. Balmazújváros, Magdolna (szennyvízülepítők) 1 pld. (Szilágyi A.);
2002. szeptember 30. Hajdúszoboszló, Angyalháza-pusztá 1 pld. (Konyhás S.);

Kis goda (*Limosa lapponica*) (2002: 18/29)

2002. március 16. Palkonya, halastavak 1 pld. (Kis Borbás L., Kis Borbás Zs.);
2002. április 26. – május 14. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (Kondás) max. 3 pld.: április 26. 2 pld. (Szilágyi A., Tar J.); május 1. 2 pld. (Tar J.); május 5. 3 pld. (Emri T., Gyüre P. és társaik); május 7. 3 pld. (Ecsedi Z., Zalai T.); május 9–11. 3 pld. (Simay G., Borbáth P., Zalai T.; Zöld B. és társai); május 14. 3 pld. (Végyvári Zs.);
2002. április 27. Balatonfenyves, Balaton 1 ad. (nászruhas) pld. (Gál Sz., Cser Sz., Faragó Á., Talabér G.);
2002. május 11. – június 8. Fertőújlak, Borsodi-dűlő 1 ad. tojó pld. (H. Spinler; Pellinger A. és mások);
2002. május 23. Sarród, Lászlómajor 1 ad. tojó pld. (H. Blömecke) a fertőújlaki Borsodi-dűlőben megfigyelttel azonos madár;
2002. május 25. Hajdúszoboszló, Hajdúszoboszlói-halastó 1 pld. (Konyhás S.);
2002. május 27. Hajdúszoboszló, Angyalháza-pusztá (Tárkány-ér) 2 pld. (Végyvári Zs.);
2002. június 2. Szeged, Szegedi-Fertő (II/2. tó) 1 ad. (nászruhas) hím + 1 ad. tojó pld. (Barkóczi Cs., Domoki F.);
2002. június 8. Szeged, Szegedi-Fertő (II/2. tó) 1 tojó pld. (Kókai K.) valószínűleg azonos a június 2-án ugyanitt megfigyelt tojó madárral;
2002. augusztus 10. Hortobágy, Csécsi-halastó 1 pld. (Balázs I.);
2002. augusztus 18. Geszt, Begécsi-víztározó 2 juv. (1y) pld. (Vasas A.);
2002. szeptember 11. – október 5. Fonyód-Alsóbélatelep, Balaton max. 2 pld.: szeptember 11–12. 1 pld. (Balázs P.); szeptember 13–14. 2 pld. (Balázs P.); szeptember 15. 3 juv. (1y) pld. (Lendvai Cs.); szeptember 20. 1 pld. (Bárdos I.); szeptember 21. 3 pld. (Szalai K.); október 5. 2 pld. (Szigeti B.);
2002. szeptember 13–22. Naszály, Ferencmajori-halastavak 1 juv. (1y) pld. (Fehér F., Schmidt A. és társai; Csonka P.);
2002. szeptember 15. Szeged, Fehér-tó 2 juv. (1y) pld. (Mészáros Cs., Kókai K.);
2002. szeptember 21. Tömörkény, Csaj-tó 3 juv. (1y) pld. (Schmidt A., Schmidt E., Szigeti B., Faragó A.);
2002. szeptember 21. Petőháza, cukorgyári ülepítőtavak 1 juv. (1y) pld. (Pellinger A.);
2002. szeptember 21. – november 2. Balatonfenyves, Balaton max. 2 pld.: szeptember 21. 1 juv. (1y) pld. (Lendvai Cs.); október 6. 2 pld. (Gál Sz., Faragó Á., Cser Sz.); november 2. 2 pld. (Gál Sz., Cser Sz., Faragó Á., Talabér G.);
2002. szeptember 22–29. Szeged, Fehér-tó 1 juv. (1y) pld. (Kókai K., Mészáros Csaba);
2002. szeptember 29. Tömörkény, Csaj-tó 1 juv. (1y) pld. (Bod P., Bede Á.);
2002. október 8. Karcag, Kecseri-víztározó és Kisújszállás, Csivag-halastó 1 pld. (Monoki Á.);

Terekcankó (*Xenus cinereus*) (45/49)

2002. április 25. Polgár, Polgári-halastó (V. tó) 1 ad. (nászruhas) pld. (Tar J., Gazdag I.);
2002. május 2. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (Kondás) 1 ad. (nászruhas) pld. (Nagy T.);
2002. május 11. Szeged, Szegedi-Fertő (II/7. és II/3. tó) 1 ad. pld. (Domján A., Engi L.);
2002. május 17. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (Kondás) 1 ad. (nászruhas) pld. (Kókay Sz., T. Hawkins, Oláh J. és mások);
2002. május 21–22. Hajdúszoboszló, Hajdúszoboszlói-halastavak 1 ad. (nászruhas) pld. (Ecsedi Z. és társai; Tar J.);
2002. július 24. Fertőrákos, Fertő (Püspök-tó) 1 ad. (nászruhas) pld. (Molnár B., Mogyorósi S.);

Laposcsőrű víztaposó (*Phalaropus fulicarius*) (19)

2002. július 4–5. Fertőújlak, Nyéki-szállás 1 ad. (vedlő) hím (Pellinger A., Molnár B., Neuwirth N. és mások) (Hadarics, 2006);

2002. november 17. Keszthely, Balaton (Keszthelyi-öböl) 1 juv. (1y) pld. (Vasuta G., Kocsis K.);

Szélesfarkú halfarkas (*Stercorarius pomarinus*) (n+21/23)

2002. augusztus 24. Sárkeresztúr, Sárkány-tó 1 subad. (világos színváltozatú) pld. (Oláh S., Szalai K.);

Ékfarkú halfarkas (*Stercorarius parasiticus*) (n+32/34)

2002. július 31. – augusztus 17. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (Kondás) 1 ad. (sötét színváltozatú) pld. (G. Gorman, Oláh J., Ecsedi Z., Tar J. és mások);

2002. szeptember 24. Naszály, Ferencmajori-halastavak 1 ad. (világos színváltozatú) pld. (Kókay B.);

2002. november 13. Hegykő, Fertő (Hegykői-öböl) 1 juv. (1y) (sötét színváltozatú) pld. (Hadarics T., Mogyorósi S.);

Nyílfarkú halfarkas (*Stercorarius longicaudus*) (n+6)

2002. szeptember 9. Érd, Alsóvölgyi u. 1 juv. (1y) (sötét színváltozatú) pld. (Sipos Gy., Solti B.) (Solti, 2006);

Halászsírály (*Larus ichthyaetus*) (79/87)

2002. június 14. – július 20. Hortobágy: június 14–23. Hortobágyi-halastó (Kondás) (Ecsedi Z., Nagy Gy., M. Watson, Oláh J., Végyvári Zs. és mások); július 10–20. Fényesi-halastó (Ecsedi Z. és társai) 1 imm. (3y) pld.;

2002. június 19. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (Kondás) 1 ad. pld. (Domján A., Széll A., Tokody B.);

2002. augusztus 5. Hortobágy, Csécsi-halastó (VI. tó) 1 juv. (1y) pld. (Szilágyi A., Zalai T.);

2002. szeptember 1–15. Geszt, Begécsi-víztározó (V. tó) 1 imm. (3y) (nyugalmi ruhába vedlő) pld. (Vasas A., Tögye J.);

Prérisírály (*Larus pipixcan*) (2)

2002. június 5–16. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (Kondás) 1 ad. (nászruhas) pld. (Zalai T. és mások) (Zalai, 2003);

2002. július 20. Hortobágy, Fényesi-halastó (II. tó) 1 ad. (nászruhas) pld. (Csonka P. és társai; Kókay Sz. és társai) valószínűleg azonos a június 5–16. között a Hortobágyi-halastavon megfigyelt madárral;

Prérisírály (*Larus pipixcan*) 2002. június 5 – 16. Hortobágy (fotó: Ecsedi Zoltán)

Heringsírály heuglini alfaja (*Larus fuscus heuglini*) (5)

2002. március 3. Balatonfenyves, Balaton 1 ad. (nászruhas) pld. (Zalai T., Oláh J., Borbáth P.);

Ezüstsírály (*Larus argentatus*) (1998 óta 10)

2002. február 24. – március 3. Balatonfüred, Balaton 1 ad. (nászruhas) pld. (Zalai T., Borbáth P., Oláh J.)

2002. november 13–29. Tihany, Balaton 1 imm. (1y) pld. (M. Watson, Ecsedi Z., Oláh J.);

2002. november 24. Szeged, Szegedi-Fertő (I/2. tó) 1 ad. (nyugalmi ruhás) pld. (Mészáros Cs., Kókai K.);

2002. november 29–30. Balatonfenyves, Balaton 1 imm. (3y) pld. (Zalai T., Szilágyi A., Tar J.);

Dolmányos sírály (*Larus marinus*) (45/52)

2002. február 23. – március 7. Balatonfenyves, Balaton, 1 imm. (4y) pld. (Zalai T., Borbáth P., Oláh J. és mások);

Csüllő (*Rissa tridactyla*) (n+44/47)

2002. november 9–17. Szeged, Fehér-tó (I. tó) 1 juv. (1y) pld. (Kókai K., Engi L.);

2002. november 29. Fonyód, Balaton 1 ad. (nyugalmi ruhás) pld. (Ecsedi Z., Oláh J.);

Kacagócsér (*Gelochelidon nilotica*) (n+102/141)

2002. május 4. Nagyhegyes, Elepi-halastó 1 ad. nászruhas pld. (Szilágyi A., Oláh J., Pusztai D., Varga L.);

2002. május 15. Tiszasüly, Homori-halastó 1 ad. pld. (Zalai T.);

2002. május 26. Szeged, Szegedi-Fertő 1 ad. pld. (Kókai K.);

2002. június 8. Fertőújlak, Nyéki-szállás 3 ad. pld. (Pellinger A.);

2002. június 22. Fertőújlak, Nyéki-szállás 1 ad. pld. (Pellinger A., Mogyorósi S.);

2002. szeptember 1. Tömörkény, Csaj-tó 1 ad. (nászruhá) pld. (Barkóczi Cs., Tóth B.);

Kenti csér (*Sterna sandvicensis*) (14/33)

2002. augusztus 5. Tokaj, Tokaji-halastó, 3 ad. (nászruhából nyugalmi ruhába vedlő) pld. (Nagy T.);

2002. november 29. – december 7. Fonyód, Balaton 1 imm. (1y) pld. (Tar J., Zalai T. és mások);

Kenti csér (*Sterna sandvicensis*) 2006. november 29. – december 7. Fonyód (fotó: Vasuta Gábor)

Kis csér (*Sterna albifrons*) (2002: a fészkelőkön kívül min. 8/15)

2002. május 1. Hortobágy, Hortobágyi-halastó 2 pld. (Simay A.);

2002. május 5. Apaj 1 ad. pld. (Ungi B., Berényi Zs.);

2002. május 7. Nagyhegyes, Elepi-halastó 1 pld. (Oláh J.);

2002. június 8. – július 8. Fertőújlak, Nyéki-szállás max. 3 pld.: június 8. 1 pld. (Pellinger A.); június 17. 3 ad. pld. (Pellinger A.); június 19. 2 ad. pld. (Pellinger A.); július 8. 2 ad. pld. (Pellinger A.);

2002. június 9. Vízvár, Dráva 6 pár + 1 pull. pld. (Vasuta G. és társai);

2002. június 12. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (Kondás) 3 pld. (Berényi Zs., Lendvai Cs.);

2002. július 17. Naszály, Ferencmajori-halastavak 2 ad. pld. (Csonka P.);

2002. augusztus 4–5. Hortobágy, Fényesi-halastó 1 ad. pld. (Szilágyi A., Zalai T.);

2002. augusztus 7. Hortobágy, Fényesi-halastó 1 ad. + 2 juv. (1y) pld. (Kovács G.) valószínűleg azonosak a 2002-ben a Hortobágyi-halastavon költő madárral és fiókáival;

2002. augusztus 12–14. Naszály, Ferencmajori-halastavak 2 ad. (nyugalmi ruhás) pld. (Csonka P. és társai);

2002. augusztus 21. Hortobágy, Csécsi-halastó 1 ad. + 2 juv. (1y) pld. (Kovács G.) valószínűleg azonosak a 2002-ben a Hortobágyi-halastavon költő madárral és fiókáival, illetve az augusztus 7-én a Fényesi-halastavon megfigyelt madarakkal;

Törpekuv (*Glaucidium passerinum*) (7/8)

2002. január 10. – július közepe Égerszög, Pitics-hegy 1 pár (Boldogh S.; Zalai T. és mások) (Boldogh *et al.*, 2005);

Gatyáskuvik (*Aegolius funereus*) (az 1997-es fészkeléseken kívül 10)

2002. március 15–16. és 2002. április 6. Bükk, Füstös-kő-bérc 1 ad. hím pld. (Schmidt A., Kövári I., G. Gorman, Czirák Z., Kókay Sz. és társaik);

Gatyáskuvik (*Aegolius funereus*) 2002. április 6. Bükk (fotó: Kókay Szabolcs)

Havasi sarlósfecske (*Apus melba*) (4)

2002. július 12. Baja, Szentháromság tér 1 pld. (Kempl Zs., Kalocsa B.);

Havasi fülespacsirta (*Eremophila alpestris*) (1999 óta: 2/4)

2002. január 4. Hortobágy, Mátá-pusztá 1 pld. (Balázs I.) valószínűleg azonos a 2001. december 17–25-ig ugyanitt megfigyelt három madár (MME NB, 2006) valamelyikével;

2002. február 8. Balmazújváros, Szandalik 1 ad. pld. (Tar J.);

Vörhenyes fecske (*Hirundo daurica*) (2)

2002. július 30. – augusztus 14. Kékestető 1 ad. hím pld. (Gödér R. és mások);

Vörhenyes fecske (*Hirundo daurica*) 2002. július 30. – augusztus 14. Kékestető (fotó: Ecsedi Zoltán)

Citrombillegető (*Motacilla citreola*) (26/28)

2002. május 16. Szalonna, Rakaca-víztározó 1 ad. hím pld. (Török Z.);

Rozsdás nádiposzáta (*Acrocephalus agricola*) (8)

2002. október 23., Izsák, Kolon-tó, 1 juv. (1y) pld. (megfogva) (Németh Á., Madarász B., Halmos G.) (Németh & Pigniczki, 2004b);

Bajszos poszáta (*Sylvia cantillans*) (1)

2002. május 20. Cserépfalu, Hór-völgy 1 ad. hím (ssp. *albostrata*) pld. (Sós E., H. Ackered és társaik) (Sós, 2003);

Csilpcsalpüzike szibériai alfaj jegyeit mutató példánya (*Phylloscopus collybita tristis* típusú) (5)

2002. november 16. Dinnyés, Dinnyési-Fertő 1 pld (Vasuta G., Kocsis K.);

Vándorfüzike (*Phylloscopus inornatus*) (4)

2002. október 12. Tömörd, Nagy-tó 1 pld. (megfogva) (Kiss J., Lőrincz A., Bánhidi P., Németh Cs.) (Kiss, 2002);

Vándorfüzike (*Phylloscopus inornatus*)

2002. október 12. Tömörd
(fotó: Németh Csaba - Bánhidi Péter)

Barna füzike (*Phylloscopus fuscatus*)

2002. november 1 – 2. Izsák (fotó: ifj. Oláb János)

Barna füzike (*Phylloscopus fuscatus*) (1)

2002. november 1–2. Izsák, Kolon-tó 1 juv. (1y) pld. (megfogva) (Szalai Z., Németh Á. és mások) (Németh & Pigniczki, 2004a);

Hajnalmadár (*Tichodroma muraria*) (2002: 12)

2002. január 26. Miskolc, Diósgyőri vár 1 hím pld. (Tokody B.);

2002. február 24. Isztimér, Burok-völgy 1 pld. (Vasuta G., Kocsis K.);

2002. február 25. – március 14. Nagyharsány, Szársomlyó 1 (nászruhás) hím pld. (Ónodi M.);

2002. március 22. Tar, kőbánya 1 pld. (Solti B.);

2002. október 26. – 2003. február 26. Tatabánya, Nagy-Keselő-hegy 1 pld. (Csonka P. és mások);

2002. november 6. Tardos, Bánya-hegy 1 pld. (Csonka P.);

2002. november 7. – december 20. Esztergom, Bazilika 1 pld. (Ferenczi B. és mások);

2002. november 9. Felsőtárkány 1 pld. (Tokody B., Domján A., Ampovics Zs., László B.);
2002. november 20. Lábatlan, Bersek-hegy (Bersek bánya) 1 (Csonka P.);
2002. december 10. Tokaj, kőbánya 1 pld. (Nagy T.);
2002. december 11. Lábatlan, Sárkány-lyuk 1 pld. (Csonka P.);
2002. december 18. Tarcal, kőbánya 1 pld. (Nagy T., Szabolcs M., Técsi Z.);

Nagy őrgébics *homeyeri* alfaja (*Lanius excubitor homeyeri*) (1)

2002. november 15. – december 9. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (Kondás) és Cserepes-puszta 1 juv. (1y) pld. (Ecsedi Z., Szilágyi A., M. Watson; Oláh J., Tar J.) (Oláh et al., 2004);

Karmazsinpirók (*Carpodacus erythrinus*) (20/21)

2002. május 14. Boldogkőújfalu, Rákóczi u. 1 ad. hím pld. (Serfőző J.);

Törpesármány (*Emberiza pusilla*) (3)

2002. november 29–30. Ócsa 1 imm. (1y) pld. (megfogva) (Lóránt M., Hadarics T. és mások);

Törpesármány (*Emberiza pusilla*) 2002. november 29 – 30. Ócsa (fotó: dr. Hadarics Tibor)

Kucsmás sármány (*Emberiza melanocephala*) (4)

2002. június 8. Nagyiván, Nagyiváni-puszta (Péterfi-tanya) 1 ad. hím pld. (Schmidt A. és mások).

Kucsmás sármány (*Emberiza melanocephala*) 2002. június 8. Nagyiván (fotó: Ecsedi Zoltán)

C kategória

Indiai lúd (*Anser indicus*) (C: 9, E: 2/3)

2002. október 18–23. Dinnyés, Dinnyési-Fertő 1 ad. pld. (Fenyvesi L.; Szász P. Zs. és mások);

Halcsontfarkú réce (*Oxyura jamaicensis*) (5/6)

2002. november 10. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (V. tó) 1 juv. vagy tojó pld. (Bajor Z. és társai; Tar J., Szilágyi A. és társai).

D kategória

Vörhenyes gödény (*Pelecanus rufescens*) (1)

2002. március 24. Ács, Rosta-rét 1 ad. pld. (Szentirmai I., Argai S.);

Afrikai marabu (*Leptoptilos crumeniferus*) (1)

2002. május 25. – június 1. Csanytelek, Siróhegyi-halastó és Tömörkény, Csaj-tó 1 ad. pld. (Tajti L. és társai; Barkóczi Cs. és mások);

Kanadai lúd (*Branta canadensis*) (C: 4, D: 2)

2002. március 1–10. Fertőújlak, Nyéki-szállás 1 ad. pld. (Pellinger A., Vasas A. és mások) (*Hadarics, 2006*);

Vörös ásólúd (*Tadorna ferruginea*) (A: 32/44, D: 6/10)

2002. július 17. – 2003. március 10. Ács, cukorgyári ülepítőtavak és Naszály, Ferencmajori-halastavak 1 ad. hím pld. (Riezing N., Palatin G., Csonka P. és mások).

E kategória

Fekete hattyú (*Cygnus atratus*)

2002. március 14–21. Fertőrákos, Fertő (Rákosi-öböl) 1 imm. (2y) pld. (Hadarics T., Mogyorósi S., Molnár B.; Laczik D.);

Zöldszárnyú ara (*Ara chloroptera*)

2002. február 20. Sopron, Vas Gereben utca 1 ad. pld. (Hadarics T., Mogyorósi S.).

Fészkelések

Csörgő réce (*Anas crecca*)

2002. július 28. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (Kondás) 1 ad. tojó + 8 pull. pld. (Tar J.);

2002. augusztus 3. Polgár, Polgári-halastó 1 ad. tojó + 8 pull. pld. (Tar J.);

Kerceréce (*Bucephala clangula*) (1)

2002. május 11. Sajóörös, Sajó (Makkos) 1 ad. tojó + 5 pull. pld. (Tóth L.) (*Tóth, 2003*);

Viharsirály (*Larus canus*)

2002. július 8. Gyékényes, bányató 2 ad. + 1 pull. (Fenyősi L., Csór S., Horváth Z., Mezei E.) (*Fenyősi et al., 2004*);

Kis csér (*Sterna albifrons*)

2002. július 28. – augusztus 4. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (Kondás) 1 ad. + 3 pull./juv. (Tar J., Szilágyi A., Oláh J., Ecsedi Z., Tihanyi G.).

El nem fogadott, illetve visszavont adatok – *Records not accepted or withdrawn*

Énekes hattyú (*Cygnus cygnus*) 2002. december 8. Dunakeszi (4); **sörényes récelúd** (*Chenonetta jubata*) 2002. június 2. Geszt, Begécsi-víztározó; **fakó rétihéja** (*Circus macrourus*) 2002. április 11. Királyhegyes, Királyhegyesi-pusztá; 2002. augusztus 28. Nagyiván, Bence-fertő; 2002. szeptember 10. Nagyiván, Nagyiváni-pusztá; 2002. szeptember 11. Hajdúszoboszló, Angyalháza; **vékonycsőrű póling** (*Numenius tenuirostris*) 2002. szeptember 27. Hortobágy, Ohat (5); **ezüstsirály** (*Larus argentatus*) 2002. november 8. Szeged, Fehér-tó; **pusztaityúkfaj** (Pteroclididae sp.) 2002. november 10. Zalaszentmihály (7); **gyöngybagoly fehér mellű alfaja** (*Tyto alba alba*) 2002. április 1. Iszkáz; **karmazsinpirók** (*Carpodacus erythrinus*) 2002. július 5. Érd-Parkváros.

Summary: The 2001 Annual Report of the Hungarian Checklist and Rarities Committee

This is the fifteenth report of the Hungarian Checklist and Rarities Committee. For this report 81 records were considered of which 81% were accepted (56 records of 36 different species in category A, two records of two species in category C, three records of three species in category D and two records of two species in category E, three breeding records of two species). Out of the 50 records submitted relating to the year 2002, 90% were accepted (38 records were accepted in category A, two records in category C, three records in category D and one record in category E; one breeding record was also accepted). The annual meeting of the Committee was held on March 7–8, 2003 in Rejtektető in the Bükk Hills and on December 5–6, 2003 in Kőszeg. The report also contains all records that need to be reported only with no requirement of a description.

Definitions for categories follow the recommendations of the Texel and Heligoland guidelines of the AERC (for details *vide* <http://www.aerc.eu>). The two figures (divided by a slash) after species names indicate the number of occurrences and individuals up to and including 2002. When only one figure is shown this relates to both occurrences and individuals. For those species where exact numbers of records were not computed prior to 1988, only the number of records accepted since 1988 (“n + the number of records accepted since 1988”) are given in brackets.

Since the report is in Hungarian, the following guidelines are given for acronyms and Hungarian words frequently used in the report. Date is written according to the Hungarian sequence i.e. year, month, day. The date is followed by the place of occurrence, usually the name of the town of municipality followed by the name of the

actual locality. Names or numbers of the particular pond of a fishpond system are given after the name of the pond system in brackets. Number of individuals is given before the acronym *pld.* (i.e. “individual”) with notes on plumage, sex, or other circumstances of the record. *Him* means male, *tojó* means female, *2y* means second year immature bird, *nyugalmi ruhás* means “winter (basic) plumage”, *nászruhás* refers to “adult summer (alternate) plumage”. *Megfógva* means the bird was netted and ringed. The names of observers are in brackets. *És társai(k)* means “et al.” and it usually indicates that the bird was reported by more than four observers. Reference to publication or photo, where available, is given after the record. Rejected records are listed at the end of the report.

Highlights of 2002 were the first records of Steller’s Eider (*Polysticta stelleri*), Semipalmated Sandpiper (*Calidris pusilla*), Subalpine Warbler (*Sylvia cantillans*), Dusky Warbler (*Phylloscopus fuscatus*) and the *homeyeri* race of Great Grey Shrike (*Lanius excubitor homeyeri*) in Category A; and the first Hungarian records of Pink-backed Pelican (*Pelecanus rufescens*) and Marabou Stork (*Leptoptilos crumeniferus*) in Category D.

Further noteworthy records for the year were: 8th record of Sociable Plover (*Chettusia gregaria*), 3rd record of White-rumped Sandpiper (*Calidris fuscicollis*), 2nd record of Franklin’s Gull (*Larus pipixcan*), 5th record of Heuglin’s Gull (*Larus fuscus heuglini*), 7th record of Pygmy Owl (*Glaucidium passerinum*), 10th record of Tengmalm’s Owl (*Aegolius funereus*), 4th record of Alpine Swift (*Apus melba*), 2nd record of Red-rumped Swallow (*Hirundo daurica*), 8th record of Paddyfield Warbler (*Acrocephalus agricola*), 4th record of Yellow-browed Warbler (*Phylloscopus inornatus*), 3rd record of Little Bunting (*Emberiza pusilla*) and 3rd record of Black-headed Bunting (*Emberiza melanocephala*).

Breeding records of rare and occasional breeding bird species have also been verified systematically from 1998 on (see details in Schmidt, 1998). The Goldeneye (*Bucephala clangula*) bred in Hungary for the first time.

Irodalom – References

- Bankovics A. (1989): A Nomenclaturai Állandó Bizottság jelentése, 1988. *Madártani Tájékoztató* 1989. július–december, p. 48–49.
- Bankovics A. (1990): Újabb fajok Magyarország avifaunájában. *Aquila* **96–97**, p. 127–137.
- Bankovics A. (1992): A Nomenclatura Bizottság jelentése az 1990-es évről. *Madártani Tájékoztató* 1992. július–december, p. 46–48.
- Bankovics A. (1993): Az MME Nomenclatura Bizottságának jelentése az 1991. évről. *Madártani Tájékoztató* 1993. július–december, p. 46–48.
- Bauer, H-G., Bezzel, E. & Fiedler, W. (Hrsg.) (2005): Das Kompendium der Vögel Mitteleuropas. Nonpasseriformes – Nicht-Sperlingsvögel. 2. vollständig überarbeitete Auflage. Aula, Wiebelsheim, 808 p.
- Boldogh S., Farkas R., Szmorad F. & Szaniszló M. I. (2005): Territóriumtartó törpekuvík (*Glaucidium passerinum*)-pár megfigyelése az Aggteleki Nemzeti Parkban. *Aquila* **112**, p. 65–68.
- Fenyősi L., Csór S., Horváth Z. & Mezei E. (2004): A viharsirály (*Larus canus*) újabb költőhelye Magyarországon. *Aquila* **111**, p. 199–200.
- Hadarics T. (2006): Új fajok a Fertő madárfaunájában 1996 és 2003 között. *Szélkiáltó* **12**, p. 23–27.
- Keve A. (1960): Magyarország madarainak névjegyzéke. Madártani Intézet, Budapest, 89 p.
- Keve A. (1984): Magyarország madarainak névjegyzéke. Akadémiai Kiadó, Budapest, 99 p.
- Kiss J. (2002): A vándorfüzike (*Phylloscopus inornatus*) előfordulása Tömördön. *Cinege* **7**, p. 22.
- Magyar G. (1994): Hogyan dokumentáljuk ritka madarak előfordulását? *Partimadár* **4**, p. 52–55.
- Magyar G. (1995): Az MME Nomenclator Bizottság 1994. évi jelentése ritka madárfajok magyarországi előfordulásáról. *Aquila* **102**, p. 199–208.
- Magyar G. (1996): Magyarország madárfajainak jegyzéke. *Partimadár* **5**, p. 87–91.
- Magyar G. (1997): Az MME Nomenclator Bizottság 1995. évi jelentése a Magyarországon ritka madárfajok előfordulásáról. *Tűzok* **2**, p. 1–10.
- Magyar G. & Hadarics T. (1995): Az MME Nomenclator Bizottság 1993. évi jelentése ritka madárfajok magyarországi előfordulásáról. *Aquila* **102**, p. 193–198.
- Magyar G., Hadarics T., Waliczky Z., Schmidt A., Nagy T. & Bankovics A. (1998): Nomenclator avium Hungariae. Magyarország madarainak névjegyzéke. Madártani Intézet, Budapest, 202 p.
- MME NB (1998a): Az MME Nomenclator Bizottság 1996. évi jelentése a Magyarországon ritka madárfajok előfordulásáról. *Tűzok* **3**, p. 41–52.
- MME NB (1998b): Az MME Nomenclator Bizottság jelentése a Magyarországon ritka madárfajok 1988 előtti előfordulásairól. *Aquila* **103–104**, p. 101–114.
- MME NB (1998c): Az MME Nomenclator Bizottság 1997. évi jelentése a Magyarországon ritka madárfajok előfordulásáról. *Tűzok* **3**, p. 137–154.
- MME NB (1999): Az MME Nomenclator Bizottság 1998. évi jelentése a Magyarországon ritka madárfajok előfordulásáról. *Tűzok* **4**, p. 105–117.
- MME NB (2000): Az MME Nomenclator Bizottság 1999. évi jelentése a Magyarországon ritka madárfajok előfordulásáról. *Tűzok* **5**, p. 1–16.
- MME NB (2001a): Az MME Nomenclator Bizottság 2000. évi jelentése a Magyarországon ritka madárfajok előfordulásáról. *Tűzok* **6**, p. 105–119.

- MME NB (2001b)*: Az MME Nomenclator Bizottság 2001. évi jelentése a Magyarországon ritka madárfajok előfordulásáról. *Túzok* **6**, p. *in press*.
- Németh Á. & Pigniczki Cs. (2004a)*: A barna füzike (*Phylloscopus fuscatus*) első magyar adata az izsáki Kolon-tóról. *Aquila* **111**, p. 137–140.
- Németh Á. & Pigniczki Cs. (2004b)*: A rozsdás nádiposzáta (*Acrocephalus agricola*) hetedik és nyolcadik magyar adata az izsáki Kolon-tóról. *Aquila* **111**, p. 131–135.
- Oláh J. & Tar J. (2003)*: A kis partfutó (*Calidris pusilla*) első előfordulása Magyarországon. *Aquila* **109–110**, p. 87–90.
- Oláh J., Ecsedi Z. & Tar J. (2004)*: A nagy őrgébics *Lanius excubitor homeyeri* alfajának első előfordulása Magyarországon. *Aquila* **111**, p. 141–144.
- Schmidt A. (1998)*: Az MME Nomenclator Bizottság legfrissebb döntései. *Túzok* **3**, p. 33–34.
- Solti B. (2006)*: Nyíl farkú halfarkas (*Stercorarius longicaudus*) előfordulása Érden. *Aquila* **113**, p. 167.
- Sós E. (2003)*: A bajszos poszáta (*Sylvia cantillans*) első magyarországi előfordulása. *Aquila* **109–110**, p. 125–127.
- Tóth L. (2003)*: Kerceréce (*Bucaphala clangula*) költése Magyarországon. *Aquila* **109–110**, p. 162–163.
- Waliczky Z. (1993)*: Az MME Nomenclatura Bizottságának jelentése az 1992. évről. *Madártani Tájékoztató* 1993. július–december, p. 49–56.
- Zalai T. (2003)*: Prérisirály (*Larus pipixcan* Wagler, 1831) megfigyelése a Hortobágyon. *Aquila* **109–110**, p. 91–93.